

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Y. P.,** proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, ve věci kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 6. 2005, č. j. 64 Az 179/2004 - 16,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále označován jako „stěžovatel“) nadepsaný rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 9. 2004, č. j. OAM-2714/VL-10-12-2004. Rozhodnutím správního orgánu byla jeho žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá, že ve způsobu, jakým byl ve své vlasti vydírán soukromými osobami, lze spatřovat naplnění pojmu pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Vydírající věřitel a osoby, které z věřitelova podnětu terorizují stěžovatele, nevybíravým způsobem zasahují do jeho soukromého života. Ze strany ukrajinských státních orgánů se mu pak, dle jeho přesvědčení, nedostane účinné ochrany. Stěžovatel je přesvědčen, že je ze strany vydírajících osob pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, neboť mu tito vyděrači znemožňují se shromažďovat se svou

rodinou či přáteli na Ukrajině na veřejnosti. Každá taková schůzka totiž může skončit napadením stěžovatele ze strany těchto vyděračů. Stěžovatel zároveň namítá, že žalovaný a posléze i krajský soud pochybili, když se nevypořádali s otázkou, zda byly splněny zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. S ohledem na problémy, které mu způsobují výše uvedené soukromé osoby (dokonce vyhrožování smrtí), a na fakt, že zde stěžovatel vede řádný život a nepředstavuje pro Českou republiku žádné bezpečnostní riziko, by bylo na místě zvážit, zda by stěžovateli neměl být udělen azyl dle § 14 zákona o azylu. Stěžovatel dále uvádí, že by musel o povolení pobytu (podle zákona 326/1999 Sb., v platném znění) zažádat na území Ukrajiny, kde by byl vystaven nebezpečí újmy na svém zdraví.

Současně v rámci kasační stížnosti požádal stěžovatel o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Dále uvádí, že pro řízení o kasační stížnosti odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Žalovaný dále uvádí, že pokud byla žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná, nemůže správní orgán rozhodovat o udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu. Z těchto důvodů pak žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu žalovaného Nejvyšší správní soud zjistil, že návrh na zahájení řízení o udělení azylu podal stěžovatel dne 31. 8. 2004 a pohovor k tomuto návrhu s ním byl proveden dne 10. 9. 2004. Stěžovatel v návrhu na zahájení řízení uvedl, že si v roce 2000 společně s přítelem půjčil od soukromé osoby 5000 USD na otevření baru. Věřitel si však jejich bar oblíbil a často do něj chodil, nic však za útratu neplatil. Po devíti měsících jim sdělil, že chce dluh vrátit. Protože z něj měli strach, slíbili mu, že dluh zaplatí. V prosinci 2000 byl přítel, s kterým podnikal, nalezen oběšený. Policisté tuto událost vyhodnotili jako sebevraždu a dále ji neprošetřovali. V lednu 2001 byl stěžovatel donucen s věřitelem podepsat kupní smlouvu, na základě které bar přešel do vlastnictví věřitele. Jelikož se obával věřitelova dalšího jednání, rozhodl se opustit vlast a odjet do České republiky. Ve výše zmíněném pohovoru k návrhu na zahájení řízení o udělení azylu pak tyto potíže potvrdil

Krajský soud se ve svém rozsudku ztotožnil se skutkovými i právními závěry žalovaného vyslovenými v žalobou napadeném správním rozhodnutí. Uvedl, že nezjistil žádné procesní pochybení a žalovaný řádně zjistil skutkový stav věci ze samotné žádosti stěžovatele o udělení azylu a z podrobně provedeného pohovoru se stěžovatelem. Z hlediska stěžovatelem uplatněných důvodů se krajský soud ztotožňuje s právním názorem žalovaného, že ani jeden ze stěžovatelem uváděných důvodů nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu uvedené v § 12 zákona o azylu.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. zák. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) přípustná a podle jejího obsahu je v ní namítán důvod odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť stěžovatel namítá, že žalovaný a posléze krajský soud nesprávně aplikovali ustanovení § 12, § 14, § 16 odst. 1 písm. g) a § 91

zákona o azylu [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 téhož zákona. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že důvodem stěžovatelovy žádosti o udělení azylu byly obavy z ohrožení života ze strany věřitele a jeho lidí a dále snaha o legalizaci pobytu v České republice. Ani jeden z těchto důvodů není (a to v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2003, č. j. 4 Azs 26/2003 - 44, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, oboje dostupné na www.nssoud.cz) podřaditelný pod důvody uvedené v § 12 zákona o azylu. Jiné důvody pak stěžovatel ani neuváděl. Stěžovatelova námitka, že je ze strany vydírajících osob pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, neboť mu tito vyděrači znemožňují se shromažďovat se svou rodinou či přáteli na Ukrajině na veřejnosti, se zdejšímu soudu jeví jako zcela účelová. Stěžovatelem popisované problémy jednoznačně nelze podřadit pod pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu, neboť mají původ v jednání soukromých osob. K stěžovatelově námitce, že ze strany ukrajinských státních orgánů se mu nedostane účinné ochrany, Nejvyšší správní soud uvádí, že v průběhu správního řízení bylo zjištěno, že stěžovatel se své problémy nepokoušel odpovídajícím způsobem řešit s pomocí státních orgánů své země původu. Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu pouhou nedůvěru občana ve státní instituce, zdůvodňovanou tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37, www.nssoud.cz). Žalovaný tak nepochybil když zamítl žádost stěžovatele jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g).

Rovněž není důvodná stížní námitka týkající se (ne)aplikace § 14 zákona o azylu. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanoveních § 13 a § 14 zákona je určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Protože tento důvod při zamítnutí žádosti podle § 16 zákona zjišťován není,

dostal by se výrok správního orgánu o zamítnutí žádosti o udělení azylu podle § 16 zákona o azylu do logického rozporu s výrokem o neudělení azylu podle § 13 a § 14 téhož zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 - 90, www.nssoud.cz). Žalovaný ani krajský soud tudíž nepochybili, když o této otázce nerozhodovali. Stěžovatelovo v kasační stížnosti uváděné tvrzení, že vede řádný život a nepředstavuje pro Českou republiku žádné bezpečnostní riziko, není z hlediska azylových důvodů relevantní.

Žalovaný rovněž nepochybil, když neposuzoval, zda se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování, neboť správní orgán není povinen rozhodnout o překážce vycestování, jestliže žádost o azyl byla zamítnuta podle § 16 zákona o azylu. Pouze v případě udělení či neudělení azylu v režimu § 12, § 13 a § 14 téhož zákona je ve smyslu § 28 zákona o azylu, obligatorní částí rozhodnutí konstatování, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování (srov. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 5 Azs 230/2004 - 45, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění žádného z důvodů kasační stížnosti uplatňovaných stěžovatelem. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Žalovanému proto nepřísluší právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 4 in fine ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2005

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu